

Dnr: 17/2019

2019-06-24

YTTRANDE 2019-06-24
Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
U2019/00304/UH

Remissvar avseende betänkandet En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan (SOU 2019:6)

Röda Korsets Högskola (RKH) har blivit inbjudna att inkomma med remissvar till Utbildningsdepartementet om betänkande av Styr- och resursutredningen (Struten) SOU 2019:6. RKH är en enskild utbildningsanordnare med Stiftelsen Rödakorshemmet som huvudman och stiftelsen är anknuten till Svenska Röda Korset. Utredarens uppdrag har varit att lämna förslag för styrningen, inklusive resurstilldelningen, enbart för statliga lärosäten men vi ser att förslagen i flera fall kan komma att få konsekvenser även för enskilda utbildningsanordnare.

RKH ställer sig bakom SUHF:s remissvar (U20019-00304/UH) men vill också med detta egna yttrande påtala den positiva utvecklingen för högskolan som en dialogbaserad styrning möjliggör. RKH har en hälsovetenskaplig profil med en centrerad kunskaps- utbildnings- och forskningsmiljö som kontinuerligt utvecklas kring de humanitära hälsoområden som idéburen sektor representerar. Införandet av en dialogbaserad styrning är en inriktning som RKH välkomnar och ser fram emot.

Utbildning och forskning

RKH stödjer förslaget om att principerna för utbildningsutbudets utformning skrivs in i författning, med innebörden att utbildningsutbudet i första hand ska utformas med hänsyn till kunskapsutvecklingen och arbetslivets och samhällets behov, men även svara mot studenternas efterfrågan.

RKH stödjer förslaget om ett samlat anslag för lärosätena. Detta skapar en flexibilitet i styrning och organisation av verksamheten som ger förutsättningar för att ytterligare stärka kopplingen mellan utbildning, forskning och samverkan, och därmed utvecklingen av hela kunskapsmiljöer.

Gällande livslångt lärande är vi positiva till förslaget om ändring i högskolelagen i syfte att fastslå lärosätenas ansvar i detta i form av yrkesverksammas fortbildning och vidareutbildning. Ett samlat anslag som föreslås i utredningen ser vi som en grundläggande

förutsättning för att RKH ska kunna möta samhällets behov av flexibelt, livslångt lärande för yrkesverksamma.

Utredningens förslag är inte kostnadsdrivande, men för att upprätthålla en strikt lika behandling av lärosäten bör fördelningen av medel komma enskilda utbildningsanordnare till del och följa prestationen på samma sätt som för statliga lärosäten. Kvalitetskrav och övriga uppdrag enligt Högskolelagen kap 1, omfattar enskilda utbildningsanordnare i lika hög grad som statliga lärosäten. De gemensamma kraven, och därmed likvärdiga kostnader, går längre när det gäller legitimationsyrken i och med samverkan kring VFU med övriga lärosäten och regionen samt att det finns ytterligare kvalitetskrav på studenterna från Socialstyrelsen för att erhålla legitimation gör att det finns synnerliga skäl att beakta likvärdig ersättning till de enskilda utbildningsanordnarna med legitimationsyrken.

RKH stödjer förslaget att UKÄ ges i uppdrag att lämna de förslag som krävs för att möjliggöra gemensamma examenstillstånd eller examenstillstånd som bygger på överenskommelser om att ett annat lärosäte bidrar med nödvändig kompetens. Utifrån att RKH är ett mindre lärosäte välkomnar vi förslaget att en utredning görs kring frågan om hur man kan underlätta för två eller flera lärosäten att bedriva gemensamma utbildningar.

Samverkan och samhällspåverkan

RKH stödjer förslaget att utvidga innebörden av lärosätenas samverkan med det omgivande samhället. Gällande frågan om att särskilda medel för samverkansaktiviteter så ställer sig RKH positiv till ett samlat anslag som därmed inte specificerar olika ändamål. En enskild utbildningsanordnare som RKH, har begränsningar att avsätta personella resurser för samverkan i högre grad än stora lärosäten. Kraven från forskningspolitiken har de senaste åren skärps vilket ställer krav på att utveckla samverkan för kvalitetsutveckling av kärnverksamheten. Därför är det av stort värde att även mindre lärosäten ges samma ekonomiska möjligheter och förutsättningar som större lärosäten att utveckla samverkan med det omgivande samhället. RKH stödjer också det förslag som anges på sid 288 till att ändra formuleringen i högskolelagen avseende samverkan med det omgivande samhället. RKH samtycker att bedömning och uppföljning av lärosätenas samverkan ska ingå i UKÄ:S cykliska granskningar av kvalitetssystem, vilket SUHF:s samlade synpunkter också lyfter fram. Resultaten från de pågående utvecklingsprojekten kring lärosätenas samverkanskapacitet, vilka finansieras av Vinnova, kan vara vägledande för lärosätenas eget kvalitetssäkringsarbete och för exempelvis externa granskningar som till exempel UKÄ genomför.

Jämställdhet

RKH stödjer utredningens långsiktiga strategi för ökad jämställdhet. Dock ställer vi oss tveksamma till förslaget att UKÄ ska utvärdera och följa upp högskolans jämställdhetsarbete eftersom det redan finns andra myndigheter med sådana uppdrag som på ett tydligt sätt kan fokusera på jämställdhet inom högskolesektorn och att det inte ytterligare aktörer ska ha denna funktion.

Resurstilldelning

RKH stöder förslaget om ett samlat anslag men menar att det förutsätter en transparent process för hur anslaget beräknas. Lärosätena ska själva kunna fördela anslaget mellan

utbildning och forskning och stöder förslaget att det baseras på antalet helårsstudenter. Utredaren föreslår en tilldelning för forskning motsvarande 12 000 kr per ny helårsstudent för samtliga lärosäten och detta kan enbart tolkas som att det inkluderar även enskilda utbildningsanordnare vilket RKH välkomnar.

RKH stödjer även betänkandets förslag om ökade basanslag. Ett ökat basanslag innebär en ökad förfoganderätt för lärosätet och ökade möjligheter att utveckla en specifik profil. RKH ser gärna att såväl nya medel tillförs och att justeringar i relationen mellan resurser till forskningsråden och lärosätena genomförs.

RKH vänder sig dock emot att fördelning av nya medel och de medel som omfördelas ska ske utifrån respektive lärosätes historiska tilldelning av bidrag från de berörda finansiärerna. En sådan modell stödjer inte utveckling för ett mindre lärosäte och riskerar att bli konserverande. Det är av största vikt att även enskilda utbildningsanordnare får samma ersättningsbelopp för både utbildning och forskning som statliga lärosäten.

I detta ärende har rektor varit beslutande och Prorektor Per Ekstrand, Förvaltningschef Eva von Strauss och Dekan Marja Schuster har varit föredragande.

Huddinge den 24 juni 2019

Susanne Georgsson
Rektor
Röda Korsets Högskola